

RUSSULA-PERIKELLEN

Mij werden reeds enkele malen door de Heer en Mevrouw Tjallingii - ik ben hun hiervoor zeer dankbaar - allerlei aardige dingen van het nu langzamerhand bekend geworden laantje bij Hemmen toegestuurd, die ik met veel ijver bestudeerde. Zo ontving ik een mij nog onbekende russula, waarvan me gesuggereerd werd, dat het *Russula aurantiaca* was. Het ging hier om een russula, die donkergele lamellen had en een oranje-rode hoedkleur vertoonde. Macroscopisch leek deze paddestoel zéér veel op de afbeelding bij "Schaeffer" onder diezelfde naam. Ik kon het met hun determinatie ook wel eens zijn. Alleen vond ik de beschrijving van Schaeffer wat vaag en daarom zocht ik om mijn diagnose te verifiëren mijn troost bij "Blum" (Les Russules van Romagnesi bezat ik toen nog niet) die een nauwkeuriger beschrijving gaf, welke ook meer in overeenstemming met het bewuste exemplaar was.

Kortgeleden nu, stopte Mevrouw Tjallingii mij een groot aantal "rode russula's" in mijn handen, waarvan ik van een deel met zekerheid kon zeggen, dat het exemplaren van *Russula pseudointegra* waren: het vlees had een wrang-bittere nasmaak, de geur was typisch muffig-zoetig. Bij andere exemplaten, die niet zo zeer een rose-rode, maar veeleer een emtica-rode hoed hadden, aarzelde ik even. Toch bleek me na een nauwkeurige contrôle op vorm en kleur van de sporen en hoedhuidcellen, dat al die paddestoelen *R. pseudointegra* genoemd moesten worden. Kleur van de sporen kwam immers met "F" van de schaal van Grawshay overeen en bereikte later "G" van dezelfde schaal, ongeveer met 4a van Romagnesi's scala overeenkomend. Hoedhuid vertoonde prachtig de hyphen met die enorme kristallen en wat het sporenrelief betreft: vrij grote stekeltjes, die hier en daar door fijne lijntjes verbonden waren.

Men vroeg mij nu, of die z.g. "*aurantiaca*" misschien toch niet een verkapte "*pseudointegra*" was. Van de "*aurantiaca*" bezat ik sporen + exsiccaat, van de "*pseudointegra's*", behalve sporen een groot aantal gedroogde exemplaren zodat ik goed kon vergelijken. Nu kon een leek zien, dat het hier ging om twee verschillende soorten: de hoed van de "*aurantiaca*" was oranje-rood, terwijl de hoeden van de "*pseudointegra's*" veeleer purper-rose tot "oud-rose" waren. Maar wel héél duidelijk was de verkleuring van de steel. Bij de "*aurantiaca*" was deze geel-bruin geworden, terwijl al mijn "*pseudointegra-stelen*" een vuil-witte tot grijze tint hadden aangenomen. Ik hield en houd het daarom voorlopig nog bij mijn oude diagnose: *Russula aurantiaca* sensu Blum. Niet in de zin van Romagnesi, want die bedoelt een soort met zuiver geïsoleerde stekels. Zou deze

"aurantiaca" van Blum misschien indentiek zijn met *Russula Font-Quéri*? De afbeelding van het sporenrelief lijkt veel op de structuur, die ik bij mijn "aurantiaca"-sporen heb kunnen waarnemen!

M. van Vuure.

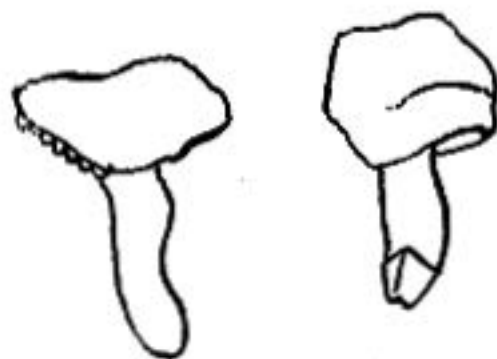
RUSSULA MINUTULA VELEN.

Toen ik 28 juli in gezelschap van mej. Dijkstal en mijn vrouw naar de bossen bij de Plasmolen in Mook toog, waren mijn verwachtingen niet al te hoog gespannen: kort tevoren was ik nog in Duitsland en Oostenrijk en had daar praktisch niets gevonden. Alleen een bos op kalkgrond in de omgeving van Salzburg leek goed te worden: ik vond er *Russula emetica* var. *silvestris*, *Russula rosea*, *Russula olivacea*.....

Maar toch, hier werden we al gauw hoopvol gestemd. We vonden al dadelijk in het begin *R. parazurea*, *R. lepida*, en ook *R. rosea*. Op dezelfde plek -- het was een vochtig lemig hellinkje -- vonden we onder beuken bijzonder kleine russula's, die we even voor jonge exemplaren van *R. rosea* aanzagen, maar al gauw was te zien, dat ze hiervoor veel te klein waren (jonge "rosea's" hadden we bij de hand) en dat ze tot een andere soort behoorden: ze waren over het geheel wat brozer en waren bovendien lichter van ting. Nu reageert het vlees van *R. rosea* op sulfovaniline (een oplossing van vaniline-kristallen in verdund zwavelzuur) met het vertonen van een prachtig besrode kleur en aangezien ik het gevoel had, dat mijn onbekende russulaatjes toch tot hetzelfde type behoorden, kwam ik er vanzelf toe om hier hetzelfde reagens toe te passen. Ook hier verkleurde het vlees pachtig purperrood! De diagnose scheen nu niet moeilijk, want er is n.l. maar één-soort, die dezelfde reactie op S.V. vertoont en in het systeem dicht bij *R. rosea* staat en dat is *R. minutula*. Gelukkig had ik van één exemplaar nog wat sporen weten op te vangen, en nu bleek me, dat ik inderdaad met *R. minutula* te doen had.

De zakelijke gegevens van de voor mij nieuwe russula zijn:

Hoed: ongeveer 2,5 cm in doorsnee, jong halfbolrond, later vlak en lang zo blijvend; in het midden heel vaag een umbo, rand bij volgroeide exem-

Afb. 1. *Russula minutula*
x $\frac{1}{2}$ Habitus